

Valdeltagandeundersökning, Europaparlamentsval

1999

ME0110

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Medborgarinflytande

A.2 Statistikområde

Allmänna val

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

A.4 Beställare

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån

Kontaktpersoner: Ulla-Brith Rimén

Telefon: 08-506 946 56

Telefax: 08-506 949 34

e-post: valstatistik@scb.se

A.5 Producent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån

Kontaktpersoner: Mikaela Järnbert

Telefon: 08-506 942 43

Telefax: 08-506 949 34

e-post: valstatistik@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204) och datalagen (1973:289) för behandling som påbörjats före personuppgiftslagens ikraftträdande. På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (1995:606) och förordningen (1995:1060) om vissa personregister för officiell statistik.

A.8 Gallringsföreskrifter

Enligt lagen om den officiella statistiken ska personuppgifter gallras när de inte

längre behövs för sitt ändamål. Riksdagen eller Riksarkivet får dock föreskriva om undantag från denna skyldighet om det krävs av hänsyn till det nationella kulturarvet eller forskningens behov.

A.9 EU-reglering

Ingen.

A.10 Syfte och historik

Syftet är att på ett utförligt sätt producera statistik över valdeltagandet vid de allmänna valen. Valdeltagandestudien genomförs med syftet att komplettera bilden av det totala och regionala valdeltagande genom att undersöka valdeltagandet i olika grupper i samhället.

Mer allmänt kan sägas att syftet är att allsidigt redovisa och ge en samlad bild av allmänna valen som en dokumentation av en av de viktigaste inslagen i den svenska demokratin. Det ska vara en dokumentation som är hållbar för den forskning och användning som kommer att efterfrågas under en lång tid framöver. Valstatistiken har i olika former producerats av SCB åtminstone från den tid som serien Bidrag till Sveriges officiella statistik började utkomma på 1860-talet.

A.11 Statistikanvändning

Huvudanvändare är de politiska partierna, massmedia, den samhällsvetenskapliga forskningen och den politiskt intresserade allmänheten. Resultaten används för att belysa den demokratiska processen, det politiska livet och medborgarnas politiska engagemang.

Valstatistiken kommer som framgår ovan att för en lång framtid utgöra en grund och en tillbakablick på viktiga skeenden i svensk politik och demokrati.

A.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningen består av urval från arbetskraftsundersökningarna i åldersgruppen 18-74 (röstberättigade svenska medborgare bosatta i Sverige och utvalda i AKU) samt en äldregrupp i åldern 75 och äldre. Uppgift om valdeltagande samlas in från Länsstyrelserna som från röstlängderna hämtar dessa uppgifter. Därefter bearbetar och redovisar SCB materialet.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga förändringar är planerade.

B. Kvalitetsdeklaration

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Antal och andel röstande i allmänna valen efter ett antal bakgrundsvariabler.

1.1.1 Objekt och population

Populationen: Den röstberättigade befolkningen.

Objekt: Individer.

1.1.2 Variabler

Europaparlamentsröst anger om up har röstat i Europaparlamentsvalet

Län anger det län up är mantalsskriven i

Kön up:s kön

Ålder up:s ålder den 31 december 1999

Inkomst utgör summan av up:s sammanräknade förvärvsinkomst, inkomst av kapital och ev. sjöinkomst (år 1997 enligt taxeringen 1998). Beloppet anger inkomst före avdrag och skatt.

Civilstånd up:s civilstatus enligt registret över totalbefolkningen (RTB)

Utbildning up:s utbildningsnivå klassificerad enligt svensk utbildningsnomenklatur (SUN) från SCB:s utbildningsregister.

Arbetskraftsstatus up:s arbetskraftsstatus enligt arbetskraftsundersökningen (AKU)

Yrke up:s yrke klassificerad enligt Standard för svensk yrkesklassificering (SSYK)

Näringsgren up:s arbetsställe klassificeras enligt Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI 92). Näringsgren bestäms för personer i arbetskraften med utgångspunkt från den huvudsakliga verksamhet vid det arbetsställe där up är eller senast var sysselsatt.

Fackföreningstillhörighet enligt arbetskraftsundersökningen (AKU)

Årtal för svenskt medborgarskap enligt registret över totalbefolkningen (RTB)

Föräldrars födelseland enligt registret över totalbefolkningen (RTB)

1.1.3 Statistiska mått

Antal, andel (procent), summa/aggregat och osäkerhetstal som beräknats för varje skattad procentandel. Osäkerhetstalet är halva 95-procentiga konfidensintervallet för skattningen.

1.1.4 Redovisningsgrupper

De statistiska målstorheterna skattas för en mängd olika redovisningsgrupper med mer eller mindre långtgående uppdelningar efter bakgrundsvariabler. Samtliga korsningar mellan variabler tar fasta på kön.

1.1.5 Referenstider

Valtillfället

1.2 Fullständighet

Godtagbar fullständighet

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Valdeltagandeundersökningen är grundad på uppgifter från ett urval av de röstberättigade. Detta medför att de tal som anges i tabellerna är behäftade med slumpfel. I tabellerna anges också slumpfelens storlek (konfidensintervall).

2.2 Osäkerhetskällor

Valdeltagandestudierna genomförs som en administrativ datainsamling från register (röstlängder). Den osäkerhet som kan göra sig gällande är främst de fel

som kan uppkomma vid avprickning från röstlängder. Bakgrundsvariabler som är hämtade från AKU-variabler är behäftade med samma fel, som gäller där. (bortfallsfel främst).

2.2.1 Urval

Stratifierat urval. Systematiskt urval inom strata (AKU-strata uppdelade på ålder, kön och region, AKU = Arbetskraftsundersökningen). Urvalsstorlek ca 31 500 personer.

Därtill ett kompletterande obundet, slumpmässigt urval om 1 000 svenska medborgare 75 år och äldre från SCB:s register över totalbefolkningen.

2.2.2 Ramtäckning

Ramtäckningen är god.

2.2.3 Mätning

Data från avprickade röstlängder, AKU-data genom telefonintervjuer jämte vissa RTB-data.

2.2.4 Svarsbortfall

Eftersom valdeltagandestudien genomförs som en administrativ datainsamling från register är det på valdeltagandeveriabeln inget eller helt försumbart bortfall.

På bakgrundsvariabler som hämtas från arbetskraftsundersökningen (AKU) förekommer bortfall, såväl objekts- som partiellt bortfall. Objektsbortfallet i AKU ligger på cirka 16 %.

2.2.5 Bearbetning

De avprickade blanketterna skannas in och logiska kontroller görs av datamaterialet.

2.2.6 Modellantaganden

Inga modellantaganden.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

För varje procenttal har osäkerhetstal beräknats. Osäkerhetstalet är halva 95-procentiga konfidensintervallet för skattningen.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningsfrekvens: Vid val till europaparlamentet.

Publiceringsfrekvens: Efter val europaparlamentet.

Uppgiftsinsamlingsfrekvens: I samband med val till europaparlamentet.

3.2 Framställningstid

6-8 månader.

3.3 Punktlighet

God.

4 Jämförbarhet och samnvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Redovisning av valdeltagande har gjorts på ungefär det nuvarande sättet sedan början av 1960-talet. Längre tillbaka i tiden gjordes mer eller mindre totala avprickningar från röstlängderna.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Det är ensartade definitioner i valstatistiken. Men ser man det över ett längre tidsperspektiv kan förändringar både i valsystem och presentationsteknik göra jämförelser mindre enkla. Samma gäller internationella jämförelser, där olikheter i politiska system, valsystem, regler om röstplikt etc. kan försvåra jämförelser, även för sådant som ligger lika i tiden.

4.3 Samnvändbarhet med annan statistik

Valresultat, Allmänna val

Valdeltagandeundersökning, Allmänna val

Valbeteendeundersökning, Allmänna val

Nominerade och valda, Allmänna val

Valresultat, Europaparlamentsval

Valbeteendeundersökning, Europaparlamentsval

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Valstatistiken finns tillgänglig både på papper i publicerade skrifter (Sveriges officiella statistik, SOS och Statistiska meddelanden) och i Sveriges statistiska databaser. Den kan också efter önskan tas ut på diskett eller andra elektroniska medier.

5.2 Presentation

Resultatpublikationerna består av: tabeller, sammanfattande texter och diagram.

5.3 Dokumentation

I publikationerna

5.4 Tillgång till primärmaterial

Användare med väl specificerade frågeställningar är ofta intresserade av att få specialbearbetningar av valstatistiken utförda av SCB, vilket oftast kan utföras snabbt och till låg kostnad. Vissa forskare och utredare är angelägna om att få tillgång till primärmaterial från valstatistiken för egen bearbetning. Genom detta kan de få möjlighet att analysera materialet mer flexibelt och ingående än om SCB genomför specialbearbetningar.

5.5 Upplysningstjänster

Det kommer en strid ström av förfrågningar om uppgifter som finns att hämta i valstatistiken - både sådana som omedelbart kan besvaras och sådana som kräver en del tid och arbete att ta fram. Förfrågningar besvaras dels av de personer som direkt arbetar med valstatistiken på SCB, dels av upplysningstjänsten vid SCB.

